

יחסים בעולם דינאמי ורעוע –

היכולת לקשור קשרים, לשתף פעולה וליצור יחד

בעולם החדש היכולת לשתף פעולה חיונית מאי פעם. שיתופי פעולה ברמת רעיונות, ביצוע, יצירה והגשמת חלומות, חיוניים כדי להתמודד עם אתגרי המורכבות. אין יותר "ממציא בודד" גאון המטלטל את העולם, אלא צוותי עבודה ויצירה, המשתפים פעולה באופן רחב. בעולם דיגיטלי המתאפיין בתקשורת במהירות אינסופית, אנשים ממקומות שונים בעולם מוצאים את עצמם עובדים, פועלים, משחקים ויוצרים יחד. במצב שכזה חיוני לדעת להיפגש עם שונות, לראות באחר זולת, להתגבר על מחסומים וחיץ, חשדנות או הבדלים תרבותיים. יסוד האמון חיוני מאי פעם, משום שככל הנראה, חלומות משמעותיים מתקשים להירקם רק במסגרת "חוזה" עבודה קר.

ביותר ויותר מקומות, גם במקומות פורמליים וחד ממדיים, מבינים בהדרגה כי דרושה שותפות, קרבה, קשר חי ואמיתי כדי שדברים פשוט יקרו. היום, קל יותר לראות את ההבדל הרה הגורל בחיי האדם וביצירתו בין קשרים המונעים מתכלית בלבד, לבין קשרים שיש בהם יסוד של זיקה ושותפות עמוקים. בעולם שכזה, "עולם רשת" שבו כל אדם מקבל וגם מעניק, יש חשיבות כמעט עליונה ליכולת לפתח מערכות יחסים של נתינה וקבלה, אישור ודרישה, אחריות וזיקה.

אך אתגר היחסים לא מתמצה רק בתחומי העשייה והיצירה, קרי עולם ה"עבודה" של פעם, אלא חורג הרבה מעבר לכך – אל עולם היחסים האנושיים בכלל והיחסים האינטימיים בפרט. בעולם שבו מוסד המשפחה משתנה במהירות אדירה, קשרים בין מבוגרים לילדים מצויים במשבר וקצב השינויים המתגבר הוא הקבוע המרכזי, יש ערך חיוני ביכולתו של האדם לקשור קשרים אינטימיים וקרובים בקלות יחסית, במהירות וכטבע שני, אחרת, כך מתגלה, החיים הופכים עד מהרה לבודדים מאוד.

קהילות מסורתיות שחוות שינוי ופירוק מעמידות אתגר בפני צעירים ומבוגרים – עד כמה נצליח ליצור קהילות שונות, חדשות, מגוונות שלא עונות בהכרח לכללים החברתיים המסורתיים, שיעניקו משמעות ותוכן לאנושיות שלנו ולצורך החברתי העמוק שבנו?

מול אתגרים כאלו, אדם המסוגל לחשוב וליצור לא רק קשרים חיוניים ומשמעותיים בין יחידים אלא מסוגל לראות ולדמיין מבנים חברתיים מורכבים ולפעול למימושם, ימצא עצמו קרוב לוודאי חי חיים מלאים ומגוונים יותר, בהם יש חיבורים אנושיים, עניין חברתי ויצירה קהילתית וחברתית מסוג חדש. נסיים חלק זה דווקא ברוח פסימית – ללא יכולות דו-שיחיות מפותחות ביותר, המעמידות את יצירת היחסים כמיומנות חיונית לחיים, עתיד הילד הקטן שחי היום בחברה המערבית, למצוא עצמו-

ללא עבודה משמעותית משום שלא יצליח למצוא את החיבורים האנושיים למימושה ויצירתה.

ללא יחסים קרובים עם אדם אחר – משום שקצב השינויים מכריע כמעט כל מערכת יחסים ממוסדת.

וללא קהילה תומכת ומתחדשת – משום שהקהילות המסורתיות חוות הקצנה או פירוק.

קל להבין, אם כן, מדוע חינוך דו שיחי, שעיקרו הוא השיפור האינסופי של מיומנויות היחסים, חיוני מאין כמוהו בעולם המחר.